

טפילי־האדם בממצאים ארכיאולוגיים

מאת

ג. ויטנברג

פ. בר־אדון מסר לנו לבדיקה שתי חתיכות־צואה יבשות של אדם, שנמצאו במערה בנחל־משמר, בתוך שכבה מתאימה לפחות לתקופת בר־כוכבא. היינו, מלפני כ־1800 שנה.

לאחר השריית החומר בתמיסה של Triton נמצאו בו שרידים של חמישה

טפילי בן־אדם:

Ova of *Trichuris trichiura*

Cysts of *Entamoeba coli*

" " *Entamoeba histolytica*

" " *Giardia lamblia*

" " *Chilomastix mesnili*

כל המינים האלה שכחים בעולם כולו ונמצאים בארץ־ישראל גם בימינו. המין הראשון הוא תולעת (במטוד), החיה במעי הגס של האדם. מעניין לציין, שאותו מין נמצא בגופה קפואה של ילדה אינדיאנית, שנתגלתה בקרח של האנדים בדרום־אמריקה. בודקי גופה זו העלו השערה, שאותה תולעת היא ממוצא אמריקאני והועברה לאירופה בזמן האחרון. הממצא שלנו סותר הסבר זה. נראה, שהתולעת היתה קיימת בשתי היבשות לפני שהיה קשר ביניהן.

שלושת המינים הראשונים הנזכרים נמצאו בחומר שנבדק בכמות גדולה ונשתמרו יפה, ואילו כמותם של שני המינים האחרונים קטנה היא והם נשתמרו במצב פחות טוב.